

OBSAH

ÚVOD	7
1 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE OBORU OFTALMOPEDIE	9
2 ANATOMIE A FYZIOLOGIE ZRAKOVÉHO ORGÁNU	12
2.1 Stavba oka	12
2.2 Zrakové funkce	14
2.2.1 Vývoj zrakového vnímání	21
3 ZRAKOVÉ VADY	24
3.1 Etiologie zrakových vad	24
3.2 Zrakové vady dětského věku	26
3.3 Projevy zrakových vad z hlediska speciálněpedagogické diagnostiky	31
4 KLASIFIKACE OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM	35
4.1 Klasifikace dle častých kritérií	35
4.2 Charakteristika jednotlivých skupin zrakově postižených	36
4.2.1 Slabozraké osoby	36
4.2.2 Osoby se zbytky zraku	38
4.2.3 Nevidomé osoby	39
4.2.4 Osoby s poruchami binokulárního vidění	40
4.2.5 Osoby se zrakovým a kombinovaným postižením	41
5 REEDUKACE ZRAKU U DĚTÍ S NARUŠENÝM BINOKULÁRNÍM VIDĚNÍM	47
5.1 Vývoj binokulárního vidění	47
5.2 Medicínská péče o šilhající a tupozraké děti	49
5.3 Speciálněpedagogická podpora dětí se strabismem a amblyopií	54
6 SPECIFIKA OSOBNOSTI JEDINCE SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM	59
6.1 Doba vzniku zrakové vady a význam rodiny	59
6.2 Vliv zrakového postižení na vývoj osobnosti člověka	61
6.2.1 Kognitivní vývoj	61
6.2.2 Pohybový vývoj	63
6.2.3 Socializace	64

7	SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ PORADENSTVÍ JEDINCŮ SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM	67
7.1	Střediska rané péče	67
7.2	Speciálněpedagogická centra pro zrakově postižené	70
7.3	Poradenská zařízení sociální rehabilitace	72
8	RODINA A VÝCHOVA DÍTĚTE SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM	77
8.1	Narození dítěte s postižením zraku, jeho přijetí a výchova	77
8.2	Akceptace postižení dítěte rodiči i sebou samým	79
9	SPECIFIKA VÝVOJE OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM V KONTEXTU VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	86
9.1	Vymezení pojmů a legislativních opatření	86
9.2	Specifika dětství a dospívání zrakově postižených	89
9.2.1	Předškolní věk	89
9.2.2	Specifika mladšího školního věku	91
9.2.3	Specifika staršího školního věku	92
9.2.4	Specifika osobnosti zrakově postiženého adolescenta	93
10	EDUKACE DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ S POSTIŽENÍM ZRAKU	97
10.1	Předškolní vzdělávání	97
10.2	Vzdělávání na základní škole	99
10.3	Profesní příprava na střední škole	102
10.4	Vzdělávání na vysokých školách	103
10.5	Vzdělávání žáků s kombinovaným postižením	103
11	PODPŮRNÁ OPATŘENÍ K VÝUCE DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ S POSTIŽENÍM ZRAKU	106
11.1	Zásady výuky žáků a studentů s postižením zraku	108
11.2	Specifika výuky	109
12	POMŮCKY PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ	118
12.1	Neoptické pomůcky	120
12.2	Optické pomůcky	120
12.3	Legislativní podmínky pro získání optických a neoptických pomůcek	123
ZÁVĚŘ		125